

יעל לוי – 4.11.1919 – 7.11.2011

יעל לוי נולדה בשם שרלוטה פינר ב- 4.11.1919 בעיר ברלין, להוריה – אדלה ויסוף פינר. שנתיים לאחר מכן נולדה אחותה מרים זו שהיא חברת דגניה ב'.

כשייעל הייתה בת שש עברה המשפחה לעיר ארפפורט, שם פתח אביה משרד לרישום זכויות יוצרים למוסיקאים וייצוג מוסיקאים, כך שהיא ליעל קשר ישיר וצמוד למוסיקה מגיל צעיר.

כשסימנה את כיתה ח' עלו הנאצים לשטון והחלו בהטלת גזירות שונות על יהודו גרמניה.

בינהן סילוק תלמידים יהודים מבתי הספר הציבוריים, וכך נאלצה יעל להפסיק את לימודיה ונסלחה ללימוד במוסד "אהבה" בברלין, שם למדה במשך שנה, בין היתר למדה קצת חקלאות ומלאכות בית למיניהן. לאחר מכן עבדה עוד כמה שנים בטיפול בילדים אצל מספר משפחות ברחבי גרמניה.

בגיל 19, בעשרים ואחת בפברואר 1938 עלה ארץ, גרה ועבדה במשך שנה ב"חברות הפעולות" בפתח תקווה. ממש עברה ל"משק הפעולות" בחדרה. שםפגשה את אסלי פרס וייחד עבדו במשתלה. לאחר שהכירה את מיכאל לוי עברה למען צבי והייתה בין הראשונים שעלו מהמיישור להר. כאן גרה עם קרלה באוהל. בהתחלה עבדה בגין הירק וידעה גם להפעיל חמור או סוע, בהמשך הביאה יעל את שתילי הדשא הראשונים מTEL אביב למעין, ארוזים בשקדים באוטובוס, לשטיילה ליד חדר האוכל.

בהמשך עבדה במטבח ילדים ולאחר מכן חזרה לחקלאות, אהבתה האמיתית, ובמשך 25 שנה עבדה במלול ובמדגרה. כשהצעינו ליעל לעבור לעבוד ב"סלסלת" איש לא האמין שתוכל להפסיק להתרוץ ולעבוד בישיבה.

יעל ומיכאל כזוג זה סייפור ש ראוי לספרו. יעל שמה עין על מיכאל עוד בשנתה הראשונה לאחר שעלה ארץ כאשר ביקרה את אחותה מרים שעלה עם עליית הנעור והשתה בגניגר. כשראתה אותו שם שאלת את אחותה "מי הבוחר היפה

זהה?" ומרים ענתה: "אה, זהו אחד ממחוסרי העבודה שבאו מטל אביב". הם נפגשו שוב בחדרה כאשר גברברי מעין צבי הלכו לצד כלות ב"MASK הפעולות" בחדרה. כולם הלכו לצפות במשחק כדורגל ואילו יעל ומיכאל מצאו את דרכם לחוף הים ושם החלו לגלות את אהבותיהם המשותפות.

הם זכו לחיות חיים ארוכים יחד, היו זוג לモפת, אנשים צנועים שאהבו את הקיבוץ והחיים בו אף כי לא הגיעו אליו מתנועת נוער או ממניעים אידיאולוגיים. אהבו את הארץ, הרבו לטיל רגלית, אהבו במיוחד את הים.

לא מאה היו מספר תחביבים נוספים. הראשון שבחם- השירה. מגיל צעיר אהבה על לשיר, בבית, בקיבוץ וארטבוי היה שהצטרכה למקהלה האיחוד מיום הקמתה באמצע שנות ה- 50 ובמשך 12 שנה. תחביב נוסף היו החתולים שאמא גידלה במשך כל השנים, עד שנותיה האחרונות, כל עוד יכלה לטפל בהם.

בשנים האחרונות חלה יעל לאבד את כושר הראייה ובשנותיהם האחרונות הוא אבד באופן מוחלט, דבר שmade הקשה עליו וצער אותה כיוון שלא יכלה לקרוא או לצפות בטלוויזיה. עם זאת ניתן לומר ששנשара אופטימית ולא התלוננה על גורלה עד יומה האחרון. גם במצבה זה, ככל שמצבה הפיזי אפשר זאת, נעה להגיון לותיכאן ולבצע מה שיכלה באצבעותיה בלבד.

לא מאה שנות ננדים ועשרה ננים. כל השנים ידעה לשמר על קשר מלא ושוטף עימם. כל יום נעה להרים טלפון, בשעה קבועה לילדה ואחותה, לשאול מה נשמע, מספיק היה לה לשמוע את הקול ושהכל בסדר והשיחה הסתימה. בשנים האחרונות נעה להיזכר ולהזכיר ביחיד, על שמות כל הננדים והננים ולודא שהיא זוכרת את כולם, וכך נשארת קשורה למציאות, ולמשפחה.

בשנים האחרונות היא נעזרה באבלין טיפולה בה במסירות רבה, ותמיד נעה לומר: "יש לי מזל שיש לי את אבלין, היא כל כך טובת לי". גם אנו אסירים תודה לה על כך.

יאא זיכרה ברוך.